

NÁVRH METODIKY ZABEZPEČENIA PRIESTOROV S HROMADNÝM VÝSKYTOM ĽUDÍ

PROPOSAL METHODOLOGY FOR SECURING AREAS WITH MASS OCCURRENCE OF PERSONS

Ing. Michal Szatmári

*Žilinská univerzita v Žiline, Fakulta bezpečnostného inžinierstva, Katedra technických vied a
informatiky, Ul. 1.mája 32 010 26 Žilina*

michal.szatmari@fbi.uniza.sk

ABSTRAKT

Pri organizovaní kultúrnych a športových podujatí je nevyhnutné dbať aj na zabezpečenie priestorov z ohľadu bezpečnosti. Hlavným cieľom príspevku je na základe analýzy právnej legislatívy a riadených rozhovor s usporiadateľmi a organizátormi podujatí navrhnúť metodiku na organizovanie kultúrnych a športových podujatí s popisom jednotlivých činností v logickom slede. V podmienkach Slovenskej republiky neexistuje žiadny predpis, norma alebo metodika, ktorá by porovnávala alebo odporúčala ako všeobecne postupovať pri organizovaní týchto podujatí. Z uvedeného dôvodu je účelom tohto príspevku poukázať aj na informačnú priepasť pre potenciálnych záujemcov, ktorí nemajú predchádzajúce skúsenosti s organizovaním a nevedia ako postupovať.

Kľúčové slová: Kultúrne a športové podujatia, Organizátor, Metodika

ABSTRACT

When organizing cultural and sport events, it is also essential to ensure the safety of the area. The main goal of paper is to propose a methodology for organizing cultural and sporting events with a description of individual activities in logical sequence, based on an analysis of legal legislation and controlled interviews with organizers and event organizers. In the conditions of the Slovak Republic still not exist regulation, standard or methodology that would compare or recommend how to proceed generally in organizing these events. For this reason, the purpose of this paper is to point out the information gap for potential candidates who have no previous experience in organizing and do not know how to proceed.

Keywords: Cultural and sporting events, Organizer, Methodology

1 ÚVOD

Dnešná doba prináša rôzne antropogénne aj technogénne riziká pre spoločnosť. V niektorých priestoroch je neustála frekvencia alebo výskyt viacerých osôb súčasne. Takýmito priestormi môžu byť autobusové stanice, železničné stanice, obchody alebo štadióny a priestory pre kultúrne alebo športové podujatia. Riešený článok sa bude zaoberať problematikou v podmienkach Slovenskej Republiky. Hlavnou časťou článku bude konceptuálny návrh metodiky organizačných a procesných opatrení pre zvýšenie úrovne bezpečnosti na miestach s hromadným výskytom ľudí konkrétne športových a kultúrnych podujatí.

Vo všeobecnosti sú tieto priestory často nazývané mäkké ciele. [2]

Na identifikáciu mäkkých cieľov, ktoré by mohli predstavovať potenciálny objekt útoku teroristov alebo jednotlivcov či organizovaných skupín, je najvhodnejšie zameriavať sa na objekty v konkrétnom lokálnom prostredí. Lokálne bezpečnostné prostredie je tvorené súborom materiálnych, ekonomických, sociálnych, politických a duchovných činiteľov, ktoré v značnej miere ovplyvňujú existenciu bytia, utvárania a činnosti referenčných objektov. Za referenčné objekty v tomto prípade považujem jednotlivcov a sociálne skupiny v geograficky relatívne malom priestore. [1]

V rámci konkrétneho lokálneho prostredia môžeme identifikovať 3 druhy objektov / mäkkých cieľov [1]:

Stále	Dočasné	Príležitostné
<ul style="list-style-type: none">• vstup neobmedzený• železničné stanice• autobusové stanice	<ul style="list-style-type: none">• otváracia doba• školy• kiná• úrady	<ul style="list-style-type: none">• nie je určená doba prístupu• jarmok• festival• pútnické mieta

Pre tento článok sa budem zaoberať príležitostnými objektmi konkrétne športovými a kultúrnymi podujatiami na Slovensku. Zabezpečiť takéto podujatie žiada multidisciplinárny a zároveň individuálny prístup ku každému podujatiu pre organizátorov a usporiadateľov.

Individuálny z toho dôvodu, že jednotlivé podujatie môžu na druhý deň konania ovplyvniť diametrálne odlišné činitele ako predchádzajúci deň. Podujatia sa konajú v určitom reálnom čase a priestore a z tohto dôvodu je treba ku každému pristupovať individuálne, ale napriek tomu majú veľa spoločných znakov. Multidisciplinarita v tomto prípade znamená dodržanie legislatívnych rámcov, bezpečnostných predpisov, odhadu vývoja situácie v prípade konfliktu medzi účastníkmi alebo fanúšikmi, kooperácie jednotlivých bezpečnostných zložiek, komunikácia s mestom alebo mestami prípadne obcami v území ktorom sa bude podujatie konať, vytvorenie evakuačného plánu, riešenie neodkladných zdravotných úkonov, reakcia na neočakávané udalosti prírodného charakteru a mnoho ďalších faktorov, ktoré svojím spôsobom a existenciou ovplyvňujú nutnosť vízie zabezpečiť bezpečný a pokojný priebeh podujatia z mnohých kritérií.

2 ZÁKONNÉ VYMEDZENIE

Organizovanie športového alebo kultúrneho podujatia má určité legislatívne podmienky, ktoré sa musia dodržiavať, aby nedochádzalo k mimoriadnym udalostiam a iným závažným incidentom. Čo sa týka akýchkoľvek podujatí, je najdôležitejší zákon Ústava Slovenskej republiky. Ak sa jedná konkrétne o športové podujatia je pre organizovanie vytvorený samostatný zákon č. 1/2014 Z. z. o organizovaní verejných športových podujatí a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý bol zmenený a doplnený zákonom č. 440/2015 Z. z. o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov. [3]

Pre kultúrne podujatia platí zákon č. 96/1991 Z. z. o verejných kultúrnych podujatiach v znení neskorších predpisov. [4]

2.1 Organizátor športového podujatia

Organizátorom podujatia môže byť právnická osoba, fyzická osoba podnikateľ alebo fyzická osoba. Organizátorom môže byť za istých podmienok obec.

Organizátor športového podujatia má niekoľko povinností uvediem niektoré z nich:

- riadiť priebeh podujatia tak, aby sa neodchyľovalo od účelu uvedeného v oznámení o podujatí a riadne ho ukončiť,
- zabezpečiť usporiadateľskú službu podľa typológie podujatia,
- zabezpečiť pred začiatkom podujatia zaškolenie členov usporiadateľskej služby zamerané na druh a podmienky konania podujatia, predpokladaný počet, rizikovosť divákov a bezpečnostné opatrenia, ktoré budú vykonávané,

- zabezpečiť, aby na mieste konania podujatia všetky predávané alebo podávané donesené nápoje boli v obaloch, ktoré nemôžu spôsobiť ujmu na zdraví,
- umožniť účasť len takému počtu divákov, ktorý zodpovedá projektovanej kapacite športového zariadenia,
- zabezpečiť prístup a umožniť vstup na miesto konania podujatia tak, aby bolo možné vykonať účinný a rýchly zásah poriadkovej služby, hasičskej jednotky alebo záchrannej zdravotnej služby,
- zabezpečiť sprístupnenie záznamov z kamerového zabezpečovacieho systému, zabezpečiť pre odborne spôsobilých zamestnancov prevádzkovateľa strážnej služby reflexné vesty alebo reflexné rovnošaty. [3]

2.2 Usporiadateľ kultúrneho podujatia

Usporiadateľmi podujatí môžu byť právnické alebo fyzické osoby. Usporiadateľ kultúrneho podujatia má tiež legislatívne povinnosti uvediem niektoré z nich:

- písomne oznámiť zámer usporiadať podujatie obci, na území ktorej sa má podujatie konať, ak sa má podujatie konať na území niekoľkých obcí, treba jeho konanie oznámiť každej z nich,
- utvorenie vhodných podmienok na uskutočnenie podujatia,
- zachovanie poriadku počas jeho priebehu,
- za dodržiavanie príslušných autorskoprávných, daňových, zdravotno-hygienických predpisov,
- za dodržiavanie príslušných požiarnych, bezpečnostných a iných právnych predpisov (ako sú ochrana pred alkoholizmom, toxikomániou, ochrana zdravia pred nepriaznivými účinkami hluku a vibrácií, zákon o ochrane pred požiarom a iné.),
- za umožnenie výkonu dozoru na to oprávneným orgánom. [4]

2.3 Komparácia kultúrnych a športových podujatí

Medzi kultúrnymi a športovými podujatiami sa z pohľadu zaistenia bezpečnosti nachádza niekoľko rozdielov. Tieto rozdiely sa nachádzajú už v samotných právnych podmienkach SR. Pri športových podujatiach je najdôležitejšou osobou organizátor pričom pri kultúrnych je to usporiadateľ. Čo je však dôležitejšie kvantifikovať je rizikovosť podujatia. Pokiaľ pri športových podujatiach v rámci SR máme presne stanovené podmienky, pri kultúrnych podujatiach zákon žiadnym spôsobom nevyjedzuje aké sú to rizikové podujatia, aké musí byť zloženie usporiadateľskej služby a iné náležitosti. Ide hlavne o nadobudnuté skúsenosti z

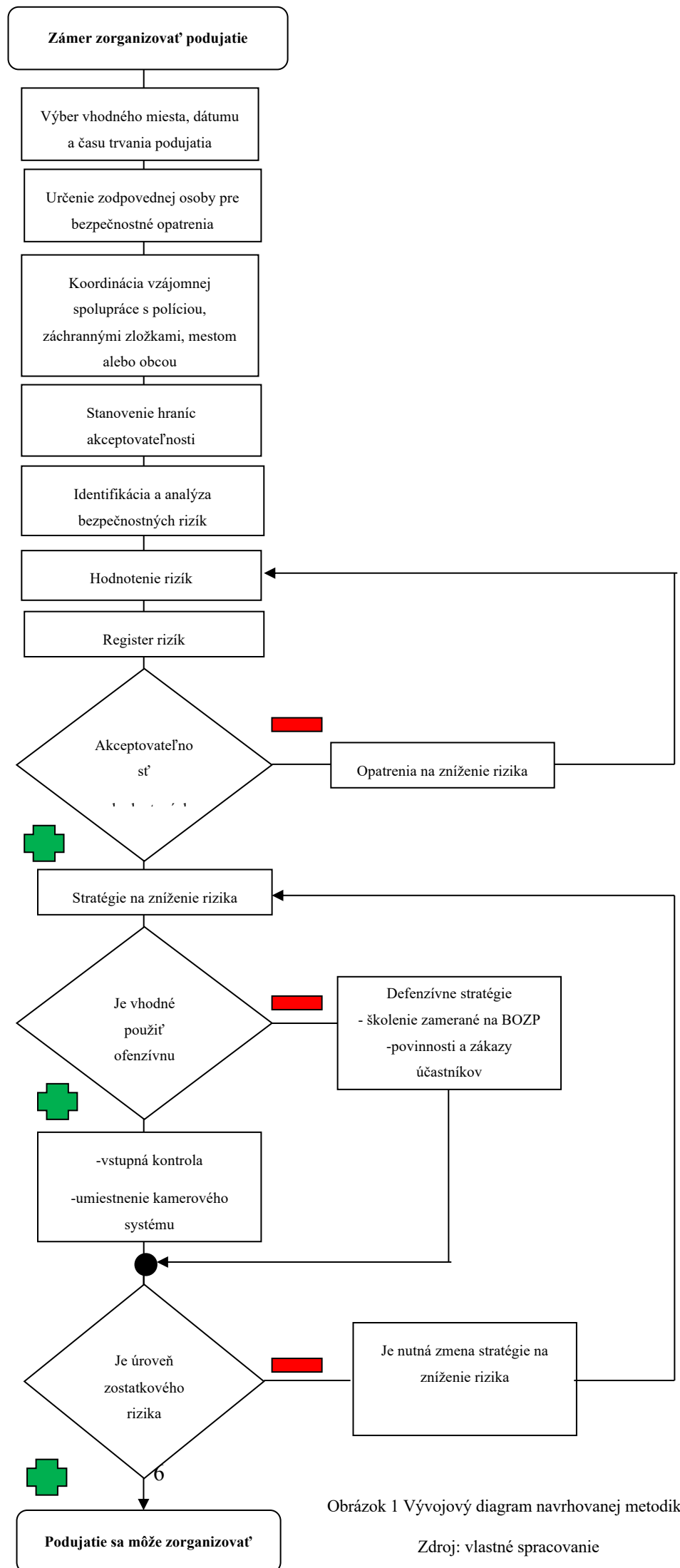
minulosti kde dochádzalo a stále dochádza k narušeniu pokojného priebehu podujatia fanúšikmi hlavne pri futbalových a hokejových podujatiach. Z uvedeného dôvodu muselo dôjsť odbornou a vedeckou spoluprácou k ratifikovaniu stanovených podmienok o rizikovosti športového podujatia do zákona. Tieto podujatia majú napriek rozdielom stále mnoho spoločného, čím je napríklad povinnosť oznámiť mestu alebo obci „Zámer usporiadať podujatie“ na území ktorej sa má podujatie konať. Napriek skutočnosti, že v priebehu rokov sa prístup k zaisteniu bezpečnosti na podujatiach na území SR začal riešiť a spresňovať v jednotlivých zákonoch, pre obe sektory dosiaľ neexistuje žiadna odporúčacia metodika, alebo všeobecný predpis či norma. [8]

Pre samotný futbal síce vyšlo metodické odporúčanie pre futbalové kluby, ale nevenuje sa téme zaistenia bezpečnosti z komplexného hľadiska. Chýba v ňom transport fanúšikov z železničných a autobusových staníc. Rovnako sa žiadnou mierou nevenuje osobitne bezpečnosti najzraniteľnejších osôb na podujatí kým sú telesne postihnutí, deti a ženy. A ako jeho samotný autori uvádzajú, jeho aplikovanie je vhodné len pre futbalové športové stretnutie, nemá odporúčací charakter pre iné športy. [5]

Problémoví účastníci podujatia sú osobitnou skupinou fanúšikov hlavne na športových futbalových stretnutiach je zoskupenie "ultras" (ako sa sami nazývajú), ktoré robí väčšinou najväčšie škody na životoch, zdraví a majetku. Môžu narušiť bezpečnosť a pokojný priebeh na podujatí spojený s výtržnosťami a škodami na štadiónoch, ale žiaľ aj mimo neho. [6]

3 VÝVOJOVÝ DIAGRAM PRE NAVRHOVANÚ METODIKU

Pre lepšie pochopenie a predstavenie si konkrétnych činností a rozhodnutí, ktoré zahŕňa organizovanie podujatí som sa rozhodol vytvoriť vývojový diagram (Obrázok 1). Takýmto vizuálnym zobrazením je nasledovný opis činností v metodike zrozumiteľnejší a vysvetľuje jednotlivé vzťahy niektorých úkonov z navrhovanej metodiky. Nie je nutnou podmienkou zahnúť do diagramu všetky činnosti z navrhovanej metodiky, pretože niektoré sú objasnené v slovnom opise ako napríklad spätná väzba, výber bezpečnostnej služby a iné. Rozhodovací proces zahŕňa otázky akceptácie vyhodnotených rizík, vhodnosť využitia ofenzívnej stratégie, či je úroveň zostatkového rizika prijateľná, pri uvedených otázkach musí organizátor alebo usporiadateľ podujatia zvážiť a rozhodnúť či je možné pokračovať v ďalšej činnosti alebo je potrebná zmena a náprava predošlých činností na požadovanú úroveň.

Obrázok 1 Vývojový diagram navrhovanej metodiky

Zdroj: vlastné spracovanie

4 NAVRHOVANÁ METODIKA ZAISTENIA BEZPEČNOSTI

Aby bolo možné zaistiť bezpečnosť pre kultúrne a športové podujatia, čiže miesta s hromadným výskytom osôb navrhujem nasledovné odporúčanie v jednotlivých logických krokoch:

- výber vhodného miesta, dátumu a času trvania podujatia,
- určenie zodpovednej osoby pre bezpečnostné opatrenia
- koordinácia vzájomnej spolupráce s políciou, záchrannými zložkami, mestom alebo obcou,
- identifikácia, analýza, stanovenie hraníc akceptovateľnosti, hodnotenie rizík a výsledný register rizík
- opatrenia na zníženie rizika,
- stratégia na zníženie rizika
- výber usporiadateľskej alebo bezpečnostnej služby,
- školenie zamerané na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci,
- zváženie použitia a umiestnenie kamerového systému,
- povinnosti a zákazy účastníkov pred, počas a po skončení podujatia,
- zákaz vnášania a používania konkrétnych predmetov, zakázaných symbolov,
- vstupná kontrolou v prípade uzavretých priestorov,
- spätná väzba.

Jednotlivé činnosti v odporúčaní boli odkonzultované a navrhované v spolupráci s organizátormi a usporiadateľmi kultúrnych a športových podujatí (festival Pohoda, festival Grape, Rajecký Maratón, Zimná Univerziáda 2018, Zvolen nám chutí, Majstrovstvá sveta v hokeji 2019.) Riadené rozhovory prebiehali s odborníkmi z praxe pričom ide len o návrh všeobecnej metodiky a stále platí, že ku každému podujatiu treba pristupovať individuálne a žiada si multidisciplinárny prístup podľa svojho charakteru a podmienok, ktoré ho budú determinovať.

4.1 Výber vhodného miesta, dátumu a času trvania podujatia

Je to jedna z prvých nutných podmienok v prípade organizovania podujatia. Je veľmi úzko spätá so zaistením bezpečnosti. Výber miesta totiž bude ovplyvňovať okolité prostredie, ktoré môže priamo alebo nepriamo pôsobiť na podujatie. Rovnako ovplyvní kapacitu účastníkov, nakoľko tá hlavne v prípade väčších podujatí musí byť limitovaná do maximálneho počtu, ktoré zvládnu nielen organizátori, ale i miesto kde sa podujatie koná. [10]

Logicky a principiálne nasleduje po zámere vôbec organizovať určité podujatie, ale nie je potrebné túto činnosť v navrhovanej metodike opisovať.

4.2 Určenie zodpovednej osoby pre bezpečnostné opatrenia

Táto osoba bude zodpovedná za realizáciu a koordináciu bezpečnostných opatrení a bude kontaktným bodom pre obec alebo Políciu Slovenskej republiky. Mala by byť neustále k dispozícii a mať k výkonu svojej funkcie potrebnú právomoc a postavenie. Pri väčších akciách by sa malo zriadiť kontrolné centrum, ktoré bude slúžiť na monitoring, rádio komunikácie bezpečnostnej služby, komunikáciu s Políciou Slovenskej republiky, nahlasovať a vyhodnocovať bezpečnostné incidenty. [14]

4.3 Koordinácia vzájomnej spolupráce s políciou, záchrannými zložkami, mestom alebo obcou

Ak sa jedná o políciu, treba skôr konkretizovať o aký zbor ide, či sa jedná o štátnu alebo mestskú. Pri veľkých podujatiach môžeme konštatovať, že aj dopravná polícia môže nepriamo pomáhať bezpečnosti kontrolovaním rýchlosti premávky v smeroch cestnej premávky na podujatia. Mestská polícia má jednu zo základných povinností zabezpečovať verejný poriadok v obci a dohliadať na ochranu obyvateľov a iných osôb v obci pred ohrozením života a zdravia. Preto sa napríklad v prípade podujatí konajúcich priamo v meste odporúča kontaktovať tento útvar a vzájomnou rozumnou a vecnou komunikáciou dohodnúť na vzájomnej spolupráci. [14]

4.4 Identifikácia, analýza, stanovenie hraníc akceptovateľnosti, hodnotenie rizík a výsledný register rizík

Aby sme neskôr mohli porovnať hodnoty veľkosti následku, veľkosti ohrozenia a veľkosti zraniteľnosti v porovnaní s veľkosťou rizika, ktorý nám vyšiel v registri rizík potrebujeme si určiť hranice akceptovateľnosti a neakceptovateľnosti rizika na základe vytvorenej kvantitatívnej tabuľky z uvedených pojmov. Zmyslom identifikácie rizík je stanoviť zdroj rizika a jeho príčinu. Vytvárajú sa otázky čo by sa mohlo stať, ako sa to môže stať a prečo sa to môže stať. V analýze rizík ide primárne o pravdepodobnosť vzniku rizika, určenie veľkosti možných následkov a veľkosť bezpečnostného rizika. Hodnotenie rizika má za účel porovnať veľkosť rizika zisteného v procese analýzy s kritériami, ktoré sú potrebné stanoviť ešte v procese vytvárania súvislostí. Kritériá musia byť logicky stanovené ešte na začiatku samotného posudzovania rizika, aby sme vedeli, aká miera rizika je pre nás neakceptovateľná.

V registri rizík následne môžeme vidieť všetky menované procesné úkony prehľadne v jednej tabuľke. [9]

4.5 Opatrenia na zníženie rizika

Opatrenia môžu mať rôzny charakter či podobu, ale ich význam ostáva rovnaký, tým je zvýšenie bezpečnosti a odolnosti chráneného priestoru. V prípade kultúrnych podujatí, ktoré sa konajú v uzavretých budovách, to môže byť lepší návrh únikových ciest alebo detekcie požiaru a dymu. Pri kultúrnych podujatiach akými sú hudobné festivaly na otvorených priestoroch, to môže byť vybudovanie viacerých miest zabezpečených hromozvodmi kde sa môžu ľudia skryť pred búrkou spojenou s bleskovou aktivitou, alebo plán evakuácie s dôrazom aj na výstup a vstup z parkoviska. Ak sa jedná o športové podujatia je nutná čo najintenzívnejšia spolupráca jednotlivých subjektov a zložiek, ktoré sa podieľajú na celkovej bezpečnosti nielen počas podujatia, ale aj po ňom a pred ním. Je však dôležité pripomenúť, že jednotlivé opatrenia závisia podľa typu podujatia, jeho miesta a rizík s ním spojených, počtu návštevníkov, činnosti na podujatí i mnohých ďalších podmieňujúcich faktoroch.

4.6 Stratégia na zníženie rizika

Znižovať riziko sa dá rôznymi spôsobmi, ale vo všeobecnosti ofenzívnym alebo defenzívnym spôsobom, to znamená buď sa zameriame na zníženie pravdepodobnosti vzniku negatívnych javov alebo na zníženie následkov formou preventívnych opatrení. [9]

Ďalej budú popísané možné spôsoby ofenzívnych, ale i defenzívnych stratégií, pričom nie je nutnou podmienkou použiť obe spôsoby.

4.7 Výber usporiadateľskej alebo bezpečnostnej služby

Výber bezpečnostnej služby môže nastať na základe referencií alebo skúseností z minulých ročníkov. Cena by nemala byť pre objednávateľa hlavným kritériom, ktorá v praxi, ako som sa cez moju stáž počas štúdia dozvedel, väčšinou rozhoduje o výbere. Trendom je, že konkurenčné bezpečnostné služby sa navzájom cenovo podliezajú a to často na úkor kvality v podobe poskytnutých činností a služieb.

4.8 Školenie zamerané na bezpečnosť a ochranu zdravia

Jednou zo zákonných povinností organizátorov alebo aj zamestnávateľov z pohľadu bezpečnosti je školenie pracovníkov a zamestnancov o bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Školenie predstavuje významnú a hlavne neoddeliteľnú súčasť každého

pracovnoprávneho vzťahu medzi zamestnancom a zamestnávateľom. Právna legislatíva sa nachádza v zákone č.124/126 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. [11]

4.9 Zváženie použitia a umiestnenie kamerového systému

Výber kamerového systému po novom pomenovaného obrazového sledovacieho systému nie je jednoduchá záležitosť. Závisí od stupňa zabezpečenia, úrovni prístupu užívateľov, triedy prostredia a ďalších faktorov. [15]

Pre športové podujatia platí Vyhláška 274/2014 Ministerstva vnútra Slovenskej republiky o podrobnostiach o kamerovom zabezpečovacom systéme. [12]

V publikácií o Poplachových systémoch uvádzajú autori, že kamerové bezpečnostné systémy a ich prvky sú zaradené do stupňov podľa poskytovanej úrovne požadovanej bezpečnosti. Tieto stupne zabezpečenia berú do úvahy mieru rizika, ktorá závisí od pravdepodobnosti incidentu a sním spôsobenej potenciálnej ujmy. [13]

4.10 Povinnosti a zákazy účastníkov pred, počas a po skončení podujatia

Ide hlavne o režimové a organizačné opatrenia. V rámci športových podujatí ide o zabráneniu zbytočného stretu fanúšikov. Na Slovensku sa v praxi využívajúce blokády smeru chôdze fanúšikov pomocou policajných jednotiek alebo bezpečnostných bariér, doprovody k vlakovým a autobusovým staniciam, rôzne odchody z podujatia v prípade domácich fanúšikov a hosťujúcich. V prípade kultúrnych podujatí ide hlavne o pokojný priebeh podujatí, aby podnapité alebo podgurážené osoby nenarušovali priebeh a činnosť na podujatí a jeho okolí.

4.11 Zákaz vnášania a používania konkrétnych predmetov, zakázaných symbolov

Tento bod v navrhovanej metodike úzko nadväzujúci na predošlý. Nejedná sa len o zákazy a povinnosti účastníkov a ich činnosti na podujatiach, ale aj o priamy zákaz použitia alebo vnášania predmetov a zakázaných symbolov. Páchatelia na akomkoľvek podujatí môžu byť vynaliezaví, a preto nie je prekvapujúce ani častý zákaz dáždnikov, selfie tyčí, plechoviek, sklenených nádob a iných na prvý pohľad bezpečných predmetov. Nejde však len o predmety a látky, ale aj o symboly.

4.12 Vstupná kontrolou v prípade uzavretých priestorov

Na všetkých podujatiach nie je možné vykonávať vstupnú kontrolu batožiny alebo účastníkov, čo platí hlavne o kultúrnych podujatiach otvorených verejných, napríklad na námestí.

Tam kde je to možné treba tejto činnosti dávať význam ako účinné ofenzívne riešenie na znižovanie rizika resp. na zníženie pravdepodobnosti vzniku negatívneho javu. [9]

Hlavne v športových podujatiach musí usporiadateľská služba v podobe bezpečnostnej služby, jej členovia a zamestnanci klásť dôraz na prehliadky batožiny, oblečenia a osôb. Nakoľko ak sa možný páchatelia dostanú cez túto kontrolu so zakázanými predmetmi, je už ťažké po spáchanom incidente odhaliť ako sa s nimi dostali do areálu.

4.13 Spätná väzba

Tento krok som navrhol do odporúčajúcej metodiky z toho dôvodu, že feedback alebo spätná väzba je významným aspektom v manažérskej praxi. Pomocou spätnej odozvy sa môžu organizátori zamerať na konkrétne problémy, ktoré si nepovšimli, ale účastníkom alebo spolupracujúcim subjektom prekážali, vadili a mohli možno navrhnúť iný spôsob riešenia.

Positívna aj negatívna spätná väzba môže napomôcť v praktickej rovine v nasledujúcom ročníku podujatia. Rovnako ohľad na názory subjektov, ktoré sa zaoberali v minulosti alebo zaoberajú v nadchádzajúcich ročníkoch so zabezpečením bezpečnosti na podujatiach, sú vhodné na komunikáciu a zaoberanie organizačného tímu, bezpečnostného manažéra podujatia, usporiadateľskej služby a zvyšných priamo zapojených subjektov. [7]

Spätná väzba je vo vývojovom diagrame naznačená spôsobom vrátenia sa do istej činnosti z dôvodu nesplnenia podmienky. Príkladnou ukážkou môže byť pri poslednej podmienke "Je úroveň zostatkového rizika prijateľná?" pokiaľ nie, je nutná zmena stratégie na zníženie akceptovateľného rizika formou pridania napríklad viac ofenzívnych riešení.

5 ZÁVER

Na základe uvedených činností a ich popisu navrhujem odporúčanie tejto metodiky pre praktické využitie. Jednotlivé činnosti boli navrhnuté v spolupráci s odbornou praxou s ohľadom na logický sled súvislostí a úkonov. Niektoré činnosti boli navrhnuté na základe kauzality z literárnych zdrojov, zákonov, ale hlavne z informácií nadobudnutých riadenými rozhovormi s organizátormi a usporiadateľmi podujatia. V tejto problematike zaistenia bezpečnosti na podujatiach je istá informačná priepasť a dosiaľ neexistuje konkrétna všeobecná metodika organizovanie podujatí. Je síce vhodné spomenúť, že je veľký rozdiel, či sa jedná o športové podujatie alebo kultúrne a aká je miera rizika na danom podujatí. Bezpečnosť na podujatiach ovplyvňuje mnoho faktorov a zložky, ktoré sa o ňu majú starať a zabezpečovať ju, musia mať všeobecné multidisciplinárne znalosti v danej problematike. Je dôležité, aby vedeli čeliť problémom formou prípravy, ale musia byť v prípade potreby schopný prispôbovať sa rýchlo udalostiam a v medziach zákona adekvátne v čo najkratšom čase reagovať na následky. Navrhnutá metodika bola odkonzultovaná osobami s ktorými sa uskutočnili riadené rozhovory, ktoré pre svoju dĺžku nie sú zahrnuté v príspevku.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

- [1] HOFREITER, L. 2016. *Bezpečnostné prostredie súčasného sveta*. VeRBuM, Zlín, 2016. ISBN 978-80-87500-79-8 .
- [2] *Definition of soft target in English*, 2017. [online]. English Oxford Living Dictionaries.. Dostupné na: https://en.oxforddictionaries.com/definition/soft_target.
- [3] *Zákon č. 1/2014 Z. z. o organizovaní verejných športových podujatí a o zmene a doplnení niektorých zákonov*.
- [4] *Zákon č. 96/1991 Z. z. o verejných kultúrnych podujatiach v znení neskorších predpisov*.
- [5] KLIMENT, J. a kolektiv. 2014. [online]. *Metodické odporúčanie pre bezpečnostných manažérov futbalových klubov*. Dostupné na: <http://www.futbalbfz.sk/wp-content/uploads/dokumenty/Prirucka-BM-WEB.pdf>.
- [6] CHRISTOPH, C. 2014. [online]. *Was Hooligans und Ultras voneinander unterscheiden*. Dostupné na: <https://www.welt.de/sport/fussball/article133754316/Was-Hooligans-und-Ultras-voneinander-unterscheidet.html>.
- [7] *Búrame bariéry 2019 – 2020*. [online]. 3.ročník grantového programu Nadácie ZSE a Asociácie pomoci postihnutým APPA. Dostupné na: <https://appa.sk/burame-bariery-2019-2020/>.
- [8] SZATMÁRI, M. 2019. *Zaistenie bezpečnosti pri organizovaní kultúrnych a športových podujatí*. Diplomová práca, Žilina: FBI UNIZA.

- [9] HOFREITER, L., 2015. *Manažment ochrany objektov*. Žilina: EDIS. 978-80-554-1164-4.
- [10] STUCKEY, A. 2019. [online]. *How to plan a sport event*,
Dostupné na: <https://www.ticketsource.co.uk/blog/how-to-plan-a-sport-event>.
- [11] *Zákon č.124/2006 Z. z. Zákon o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov*.
- [12] *Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č.274/2014 Z. z. o podrobnostiach o kamerovom zabezpečovacom systéme*.
- [13] LOVEČEK, T., A. VELAS a M. ĎUROVEC, 2015. *Poplachové systémy*. Žilina: EDIS. ISBN 978-80-554-1144-6.
- [14] Centrum proti terorizmu a hybridným hrozbám 2019 Ministerstvo vnútra. [online]. *Bezpečnostní standardy pro pořadatele letních sportovních, kulturních a společenských akcí*. Dostupné na: <https://www.mvcr.cz/clanek/ministerstvo-vnitra-predstavilo-bezpecnostni-standardy-pro-poradatele-letnich-festivalu.aspx>.
- [15] ČSN EN 62676-1-1.